Kirjallinen kysymys KK 508/2018 vp

Heli Järvinen vihr

Kirjallinen kysymys Kela-taksien meno-paluumatkojen yhdistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Ennen liikenteen palveluista annetun lain voimaantuloa valtioneuvosto antoi taksiliikennelain 16 §:n ja kuluttajansuojalain 2 luvun 15 §:n 2 kohdan nojalla vuosittain asetuksen taksiliikenteen kuluttajilta perittävistä enimmäishinnoista. Asetuksen 9 §:n perusteella taksiautoilijan kuljettaessa asiakkaan niin sanotun perusmaksualueen soveltamisalueen ulkopuolelle autoilija ei voinut periä asiakkaaltaan maksua perusmaksualueen soveltamisalueen ulkopuolella palatessaan asiakkaan kanssa samaa reittiä takaisin. Taustalla on ollut takseja koskenut taksiliikennelakiin sisältynyt asemapaikkasääntely. Kelan korvauskäytäntö myös meno-paluumatkojen osalta perustui tähän lainsäädäntöön. Taksiliikennelaki kumottiin 1.7.2018 liikenteen palveluista annetulla lailla, eikä valtioneuvoston asetusta taksiliikenteen kuluttajilta perittävistä enimmäishinnoista enää annettu.

Kela esitti yhdessä STM:n kanssa uutta enimmäishintaa säädettäessä Kelan korvaamille matkoille samaa periaatetta, joka olisi sekä asiakas- ja ympäristöystävällinen että kustannustehokas ratkaisu. LVM:n asiantuntijat kuitenkin katsoivat, että uudessa enimmäishinta-asetuksessa vastaavaa säännöstä ei voisi olla, koska heidän mukaansa se olisi estänyt tehokkaan logistisen ratkaisujen käyttöönottoa. LVM:n vastaus ja sen kustannusvaikutus käyvät ilmi STM:n muistiosta:

"Meno-paluumatkan korvauskäytäntö on jätetty asetuksen rakenteesta pois, koska liikenne- ja viestintäministeriön edustajat ovat asetuksen valmistelun yhteydessä käydyissä neuvotteluissa katsoneet, että meno-paluumatkan säätämisellä olisi taksiliikenteen kuluttajahintoja nostavia vaikutuksia ottaen huomioon liikenteen palveluista annetun lain voimaantulo ja yleisen taksiliikenteen hintojen vapautuminen heinäkuun 2018 alussa. Taksien asemapaikkavelvoitteen poistuminen mahdollistaa palveluntarjoajalle kyytien optimaalisen reitityksen eikä luo kannustimia pilkkoa matkoja useisiin kuljetuksiin. Meno-paluumatkan korvauskäytäntö on säästänyt sairausvakuutuksen matkakorvausmenoja noin 12 miljoonalla eurolla vuodessa. Asetuksen ehdotetulle voimassaoloajalle heinäkuun alusta vuoden 2018 loppuun meno-paluumatkan korvauskäytännöstä luopuminen aiheuttaisi siten noin kuuden miljoonan euron kustannuksen, jos asetus tulisi käytännössä sovellettavaksi koko maassa."

Nykyisellä palveluntuottajalla eli tilausvälitysyhtiöllä on mahdollisuus järjestää meno-paluukyydit siten, että menomatkan ajanut autoilija ajaa myös paluumatkan. Tällöin palveluntuottaja voi periä paluukyydistä samalla tavalla määräytyvän hinnan kuin menokyydistä. Kela on hankkinut palveluntuottajilta kokonaisvaltaisen palvelun, jossa palveluntuottajalla on mahdollisuus hoitaa

Valmis
5.0

kuljetukset parhaaksi katsomallaan tavalla sopimusvelvoitteidensa puitteissa. Kelan mukaan he eivät voi velvoittaa palveluntuottajia antamaan paluumatkaa menomatkan tehneelle autoilijalle, mutta Kelan ja palveluntuottajan välinen sopimus ei tätä myöskään estä.

Aikaisemmasta kirjallisen kysymyksen vastauksesta (KKV 454/2018 vp) on käynyt ilmi, että ministeriön mukaan Kela ei ole ohjeistanut riittävästi palvelukeskuksia sen suhteen, voiko taksi jäädä odottamaan vakuutettua terveydenhuoltokäynnin ajaksi ja voiko sama taksi ajaa sekä menoettä paluumatkan. Kelan mukaan heillä ei ole valtuuksia ohjeistaa palvelukeskuksia. Aiemman korvauskäytännön palauttaminen vaatisi Kelan käsityksen mukaan todennäköisesti ensimmäisessä kappaleessa kuvattua lainsäädäntöä vastaavaa uutta lainsäädäntöä, esimerkiksi asemapaikkavelvoitteesta säätämistä, liikenteen palveluista annetussa laissa. Tämä olisi ennen kaikkea Kelataksia käyttäville asiakkaille inhimillinen vaihtoehto, sillä he voivat usein olla huonossa kunnossa sairaalahoitojen jälkeen. Tuttu taksinkuljettaja helpottaisi matkan taittamista. Lisäksi olisi ympäristöystävällisempää, ettei takseja ajettaisi ilman asiakkaita useita satoja kilometrejä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

> *Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta jatkossakin Kelan korvaamilla matkoilla meno-paluumatkan voi ajaa sama taksinkuljettaja ja*
>
> *aikooko hallitus selvittää mahdollisuutta palauttaa asemapaikkavelvoite lakiin?*

Helsingissä 5.12.2018

Heli Järvinen vihr